

Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027

Wysokość dofinansowania unijnego w podziale na poszczególne priorytety (w euro)									
Priorytet I	Priorytet II	Priorytet III	Priorytet IV	Priorytet V	Priorytet VI	Priorytet VII	Priorytet VIII	Priorytet IX	Priorytet X
Fundusze europejskie na rzecz wzrostu innowacyjności i konkurencyjności regionu	Fundusze europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu	Fundusze europejskie na zrównoważony transport miejski	Fundusze europejskie na rzecz spójności i dostępności komunikacyjnej regionu	Fundusze europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych regionu	Fundusze europejskie na rzecz zwiększenia dostępności regionalnej infrastruktury dla mieszkańców	Fundusze europejskie na rozwój lokalny	Fundusze europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego	Pomoc techniczna (EFRR)	Pomoc techniczna (EFS+)
198 127 627	374 281 800	132 326 246	200 146 609	129 460 467	239 217 788	52 602 730	436 364 088	52 926 847	20 652 129

Priorytet I	
Fundusze europejskie na rzecz wzrostu innowacyjności i konkurencyjności regionu	
Cel szczegółowy	
Rozwijanie i wzmocnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu	
<p>I. Tworzenie i rozwój zaplecza B+R przedsiębiorstw</p> <p>II. Prace badawczo-rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa lub ich konsorcja mające na celu opracowanie nowych produktów/usług, procesów lub też wprowadzenie znaczących ulepszeń do istniejących produktów/usług, procesów oraz wdrożenie wyników prac B+R oraz innowacji przez przedsiębiorstwa</p> <p>III. Zakup prac badawczo-rozwojowych w organizacjach prowadzących badania i upowszechniających wiedzę przez przedsiębiorstwa lub wsparcie na rzecz transferu technologii bądź wzmocnienia własności intelektualnej</p>	
Cel szczegółowy	
Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu	
I. Wsparcie przedsięwzięć dotyczących rozwoju systemu nowych lub znacząco ulepszonych e-usług (w tym usługi o szerszym zakresie populacji lub znacznie wyższej jakości oferowane obywatelom) w zakresie e-kultury, e-usług publicznych oraz e-zdrowia	
Cel szczegółowy	
Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu	
<p>I. Wsparcie infrastruktury biznesowej, w tym powstawania i rozwoju inkubatorów przedsiębiorczości, platform współpracy oraz rozwoju ośrodków wspierających przedsiębiorczość</p> <p>II. Wsparcie doradztwa w zakresie usług rozwoju biznesu, w tym m.in. usług proinnowacyjnych</p> <p>III. Regionalna akredytacja usług IOB oraz profesjonalizacja usług dla MŚP poprzez wzmocnienie kompetencji IOB w zakresie m.in. transformacji ekologicznej i cyfrowej, zarządzania biznesowego, umiejętności związanych z B+R oraz RIS, jak również uzupełniająco wsparcie infrastrukturalne, jeśli będzie to element niezbędny w ramach procesu realizacji usług</p> <p>IV. Wspieranie potencjału klastrów załączkowych i wzrostowych pozwalające zacieśnić współpracę MŚP danej branży, przyczyniające się do znacznego wzrostu potencjału</p>	

innowacyjnego przedsiębiorstw z regionu

V. Identyfikacja i wsparcie RIS

VI. Wspieranie umiejętności w zakresie procesu zarządzania IS, w tym poprzez tworzenie sieci kontaktów, współpracę, wymianę doświadczeń, promowanie udziału MŚP w globalnych łańcuchach dostaw

VII. Wspieranie projektów dotyczących transformacji w kierunku nowoczesnych modeli biznesowych w przedsiębiorstwach

VIII. Promocja gospodarki regionalnej oraz realizacja działań na rzecz internacjonalizacji MŚP

IX. Zakup akredytowanych usług doradczych dla przedsiębiorstw, w tym: usług proinnowacyjnych (np. zaawansowanych usług specjalistycznych oraz usług z zakresu transformacji cyfrowej) poprzez wdrożenie systemu oferującego bony dla przedsiębiorstw

X. Współfinansowanie pilotażowych programów dla start-up oraz dedykowanych im platform umożliwiających wsparcie w postaci inkubacji, doradztwa, networkingu oraz nawiązania współpracy z dużymi przedsiębiorstwami

<p>Priorytet II</p> <p>Fundusze europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu</p>
<p>Cel szczegółowy</p>
<p>Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych</p>
<p>Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu</p>
<p>I. Działania polegające na kompleksowej modernizacji energetycznej obiektów użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z elementami instalacji grzewczej i źródłami ciepła</p> <p>II. Projekty MŚP (zgodnie z demarkacją) oraz przedsiębiorstw komunalnych dotyczące ograniczenia energochłonności, wymiany oświetlenia na energooszczędne, modernizacji systemów grzewczych, minimalizacji strat ciepła i w tym aspekcie wsparcie gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>III. Wsparcie modernizacji systemów oświetlenia ulicznego na energooszczędne</p> <p>IV. Wymiana i modernizacja nieefektywnych źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych oraz budynkach użyteczności publicznej</p> <p>V. Działania związane z rozwojem ciepłownictwa systemowego koncentrującego się na budowie i modernizacji sieci ciepłowniczych oraz przebudowie i modernizacji ciepłowni lokalnych</p> <p>VI. Wsparcie w zakresie doradztwa energetycznego/klimatycznego oraz promocji alternatywnych źródeł energii</p> <p>VII. Realizacja szerokiej gamy pozostałych działań wspierających realizację “uchwały antysmogowej” oraz programów ochrony powietrza, takich jak działania edukacyjne i szkoleniowe czy wzmocnienie służb w zakresie osiągnięcia celów i przestrzegania zapisów ww. dokumentów</p>
<p>Cel szczegółowy</p>
<p>Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju</p>
<p>Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu</p>
<p>I. Inwestycje w infrastrukturę służącą do produkcji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (przede wszystkim słońca, biogazu oraz wody, biomasy i geotermalnej) wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci</p>
<p>Cel szczegółowy</p>
<p>Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego</p>
<p>Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu</p>
<p>I. Projekty z zakresu małej retencji wodnej i rozwiązań opartych na przyrodzie mające na celu spowolnienie lub powstrzymanie odpływu wody, szczególnie na Kujawach, a</p>

także zmniejszenie podtopień i powodzi

II. Budowa lub remont urządzeń służących do retencjonowania wód

III. Przedsięwzięcia przywracające zdolności retencyjne naturalnych terenów podmokłych, odtwarzające tereny podmokłe, przywracające naturalne koryta rzeczne oraz zwiększające powierzchnię i ilość zadrzewień śródpolnych, a także tworzenie i odtwarzanie oczek wodnych na terenach rolniczych

IV. Działania pozwalające ograniczyć skutki ekstremalnych zjawisk klimatycznych w miastach, w tym przede wszystkim przyczyniające się do zwiększania powierzchni terenów zielonych, realizujące małą retencję wodną oraz pozwalające na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi

V. Wspieranie działań o charakterze adaptacyjnym na innych niż miasta obszarach zurbanizowanych

VI. Działania z zakresu edukacji oraz promocji dobrych praktyk w odniesieniu do kwestii klimatycznych, ochrony zasobów wodnych oraz szeroko pojmowanego bezpieczeństwa ekologicznego

VII. Działania związane z pilotażem w zakresie opracowania planów budowania odporności na zagrożenia i zmiany klimatu oraz tworzenie sieci współpracy z udziałem partnerów samorządowych

VIII. Wyposażenie i wzmocnienie służb ratowniczych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof oraz modernizację infrastruktury lokalowej OSP

Cel szczegółowy

Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu

I. Realizacja działań w zakresie rozwoju infrastruktury służącej do zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych [Dyrektywy Ściekowej].

Wsparcie inwestycji ujętych w KPOŚK będzie możliwe jedynie w zakresie aglomeracji, które nie spełniają wymogów Dyrektywy Ściekowej. W ramach Programu realizowane będą dwa priorytety, w kolejności:

priorytet 1. aglomeracje w przedziale 10-15 tys. RLM;

priorytet 2. aglomeracje z przedziału 2-10 tys. RLM pod warunkiem, że potrzeby z priorytetu 1. zostały zaspokojone.

Konieczne będzie uwzględnienie instalacji odwadniania i kompostowania osadów ściekowych w oczyszczalniach ścieków

II. Realizacja projektów mających na celu ograniczenie strat wody oraz efektywne wykorzystanie istniejących zasobów wody pitnej (m.in. modernizacja/naprawa sieci, inteligentne systemy monitorowania i zarządzania siecią wodociągową, modernizacja stacji uzdatniania wody, promowanie oszczędności wody pitnej przez mieszkańców i przedsiębiorstwa, itp.).

Cel szczegółowy

Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Kompleksowe działania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami</p> <p>II. Wsparcie systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych uwzględniające rozwiązania dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów lub ponowne użycie (PSZOK)</p> <p>III. Wsparcie projektów dot. recyklingu odpadów (niemające charakteru badawczo-rozwojowego), dotyczących wdrażania technologii</p> <p>IV. Wspieranie przedsiębiorstw w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów w procesach produkcyjnych - ekoinnowacje i zarządzanie efektywnością środowiskową w kierunku gospodarki zasobooszczędnej</p> <p>V. Wspieranie działań edukacyjnych i informacyjnych stanowiących element projektów inwestycyjnych</p>
Cel szczegółowy
<p>Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia</p>
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Przedsięwzięcia zwiększające potencjał przyrodniczy regionu poprzez działania bezpośrednio związane z ochroną siedlisk i gatunków, w szczególności na terenach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, ochroną ex situ w ogrodach botanicznych i zoologicznych oraz projekty w zakresie zwalczania inwazyjnych gatunków obcych</p> <p>II. Działania służące przygotowaniu ekosystemów leśnych i wodnych na występowanie takich zjawisk jak: susze, fale upałów, gwałtowne opady deszczu, porywiste wiatry</p> <p>III. Działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych lub ich odtwarzaniem</p> <p>IV. Działania z zakresu aktywnej ochrony przyrody, w szczególności w odniesieniu do gatunków zwierząt, roślin i grzybów zmniejszających swą liczebność i narażonych na wyginięcie</p> <p>V. Działania rozwijające infrastrukturę związaną z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – zapewniającą zarówno lepszą ochronę wartości przyrodniczych przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów, a jednocześnie przyczyniającą się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej tych obszarów</p> <p>VI. Działania zmierzające do lepszego zinventaryzowania zasobów siedlisk i gatunków</p> <p>VII. Działania informacyjno-edukacyjne podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie właściwych zachowań społecznych w odniesieniu do dziedzictwa przyrodniczego i walorów krajobrazowych regionu</p> <p>VIII. Doposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej</p> <p>IX. Wsparcie funkcjonowania tzw. strażników środowiskowych</p>

X. Inwentaryzacja przyrodnicza

XI. Wsparcie związane z opracowaniem planów ochrony dla obszarów chronionych

Priorytet III

Fundusze europejskie na zrównoważony transport miejski

Cel szczegółowy

Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu

- I. Działania dotyczące rozwoju systemu transportu zbiorowego, unowocześnienia i modernizacji infrastruktury transportu zbiorowego oraz uzupełnienia istniejących linii komunikacji zbiorowej, łącznie z wyposażeniem w nowy, przyjazny dla środowiska tabor i infrastrukturę z nim związaną
- II. Finansowanie bezemisyjnych form publicznego transportu miejskiego, a także pojazdów niskoemisyjnych wykorzystywanych w publicznym transporcie zbiorowym, spełniających wymogi „czystych ekologicznie pojazdów” w rozumieniu Dyrektywy 2009/33/WE, wraz z niezbędną infrastrukturą (w tym węzłami przesiadkowymi)
- III. Inwestycje w infrastrukturę ładowania i tankowania pojazdów zeroemisyjnych
- IV. realizacja projektów w zakresie publicznego transportu zbiorowego powiązanych z wprowadzaniem integracji taryfowej lub wdrażaniem koncepcji „Mobilność jako Usługa” (MaaS)
- V. Działania związane z ułatwianiem podróży multimodalnych („park&ride”, „bike&ride”)
- VI. Działania związane z priorytetyzacją ruchu pieszego i rowerowego (m.in. rozwój koncepcji „bike&ride” wraz z niezbędną infrastrukturą, rozwój systemów rowerów publicznych/miejskich oraz infrastruktura przeznaczona dla rowerów)
- VII. Wsparcie systemów ITS wspierających dekarbonizację transportu i zrównoważoną mobilność, jak również rozwiązań umożliwiających integrację taryfową i wdrożenie koncepcji „Mobilność jako Usługa” (MaaS), a także innych działań prowadzących do zmniejszenia zatłoczenia miast i ograniczenia ruchu samochodowego w centrach miast (np. ograniczenia w ruchu samochodowym w centrach miast, priorytety w ruchu miejskim dla środków komunikacji publicznej)
- VIII. Działania związane z likwidacją luk w istniejącej sieci infrastruktury rowerowej
- IX. Wspieranie działań informacyjno-promocyjnych podnoszących świadomość mieszkańców w zakresie odpowiedzialności społecznej za jakość środowiska naturalnego, a także efektów podejmowanej interwencji.

Priorytet IV

Fundusze europejskie na rzecz spójności i dostępności komunikacyjnej regionu

Cel szczegółowy

Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu

- I. Przebudowa dróg wojewódzkich wykorzystywanych do codziennych, regularnych usług transportu publicznego świadczonych w ramach wykonywania zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych oraz budowy obwodnic na drogach wojewódzkich
- II. Inwestycje w miejscach/skrzyżowaniach niebezpiecznych
- III. Inwestycje w zieleń przydrożną oraz wprowadzanie w pasie dróg nowych, brakujących nasadzeń
- IV. Budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego, w tym drogi rowerowe oraz ciągi pieszo-rowerowe
- V. Zakup taboru autobusowego (w tym zasilanego wodorem) wykorzystywanego w pozamiejskim publicznym transporcie zbiorowym na zasadach użyteczności publicznej wraz z niezbędną infrastrukturą do jego obsługi, a także rozwój infrastruktury przystankowej oraz działań z zakresu integracji poszczególnych rodzajów transportu
- VI. Zakup bezemisyjnego taboru kolejowego wyposażonego w ERTMS służącego przewozom pasażerskim wraz z niezbędną infrastrukturą do jego obsługi
- VII. Wsparcie działań dotyczących punktowej infrastruktury pasażerskiej (np. węzły przesiadkowe, przystanki, wiaty, kładki dla pieszych oraz inne obiekty inżynieryjne, „park&ride”) zapewniających dostępność do łatwego i samodzielnego korzystania z nich przez osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym np. osoby z niepełnosprawnościami i seniorów
- VIII. Wsparcie działań zmierzających do wprowadzenia integracji różnych gałęzi transportu, w tym system „biletu regionalnego”, system dynamicznej informacji pasażerskiej i wspólna organizacja transportu

Priorytet V	
Fundusze europejskie na wzmocnienie potencjałów endogenicznych regionu	
Cel szczegółowy	
Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu	
<p>I. Wsparcie instytucji kultury, ale także realizacja projektów rozwijających czytelnictwo w formule tworzenia/wspierania bibliotek lokalnych/mediatek, jako centrów życia społecznego</p> <p>II. Wspieranie obszarów uzdrowiskowych</p> <p>III. Działania przyczyniające się do rozwoju oferty turystycznej bazującej na lokalnych potencjałach turystycznych oraz walorach kulturowych i przyrodniczych</p> <p>IV. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, obejmująca kompleksowe działania mające na celu przeciwdziałanie degradacji przestrzeni zurbanizowanej i zjawiskom kryzysowym, pobudzanie rozwoju i zmian jakościowych poprzez wzrost aktywności społecznej i gospodarczej</p>	
Cel szczegółowy	
Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie	
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu	
<p>I. Wsparcie instytucji kultury w zakresie budowy, rozbudowy (wraz z wyposażeniem) oraz rozwoju i funkcjonowania</p> <p>II. Projekty polegające na rozwoju infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu (np. zagospodarowanie turystyczne otoczenia zbiorników i cieków wodnych) oraz adaptacji obiektów do pełnienia funkcji turystycznych</p> <p>III. Tworzenie, rozwój, udostępnianie oraz promocja parków kulturowych i szlaków kulturowych</p> <p>IV. Działania dotyczące tworzenia lub rozszerzania działalności istniejących tras i szlaków turystycznych różnych rodzajów, w tym budowa, przebudowa i rozbudowa infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych oraz zagospodarowanie ich bezpośredniego otoczenia (m.in. parkingi, ciągi komunikacyjne, infrastruktura dla niepełnosprawnych, zielona infrastruktura)</p> <p>V. Działania na rzecz budowania marek i promowania produktów lokalnych</p> <p>VI. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, obejmująca kompleksowe działania mające na celu przeciwdziałanie degradacji przestrzeni zurbanizowanej i zjawiskom kryzysowym, pobudzanie rozwoju i zmian jakościowych poprzez wzrost aktywności społecznej i gospodarczej oraz poprawę środowiska zamieszkania</p>	

VII. Realizacja szerokiego spektrum inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do aktywizacji społeczno-gospodarczej

Priorytet VI
Fundusze europejskie na rzecz zwiększenia dostępności regionalnej infrastruktury dla mieszkańców
Cel szczegółowy
Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz on-line
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną przyczyniające się do poprawy jakości świadczonych usług edukacyjnych w zakresie wychowania przedszkolnego, kształcenia zawodowego oraz poprawy dostępności placówek edukacyjnych, w tym przyszkolnej infrastruktury sportowej dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na wszystkich poziomach edukacji</p> <p>II. Inwestycje w infrastrukturę wychowania przedszkolnego</p> <p>III. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe lub ustawiczne, ukierunkowane m.in. na tworzenie i rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy, w tym z inteligentnymi specjalizacjami określonymi w RIS</p> <p>IV. Projekty dotyczące infrastruktury uczelni zawodowych</p>
Cel szczegółowy
Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Działania polegające na tworzeniu lub rozwijaniu infrastruktury na potrzeby różnych form mieszkaniowych, w sposób nieprowadzący do segregacji, w tym m.in. mieszkań wspomaganych lub chronionych adresowanych do różnych grup osób, w tym m.in. opuszczających pieczę zastępczą/młodzieżowe ośrodki wychowawcze/młodzieżowe ośrodki socjoterapii, osób z niepełnosprawnością, a także osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu</p> <p>II. Inwestycje w infrastrukturę na potrzeby realizacji usług w środowisku, w tym m.in. w formach dziennych (np. dzienne domy pobytu, środowiskowe domy samopomocy, kluby samopomocy) oraz wsparcia wytechnieniowego, świadczonego w formie zdeinstytucjonalizowanej</p> <p>III. Projekty dotyczące infrastruktury placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży</p> <p>IV. Inwestycje w infrastrukturę podmiotów świadczących rodzicielstwo zastępcze zawodowe, w tym rodzinnych domów dziecka</p> <p>V. Tworzenie oraz rozwijanie infrastruktury przeznaczonej dla osób w kryzysie bezdomności w szczególności w formułach mieszkaniowo-usługowych np. mieszkań wspomaganych</p>

VI. Inwestycje związane z infrastrukturą centrów usług społecznych
Cel szczegółowy
Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Rozwój AOS poprzez budowę, przebudowę i modernizację obiektów infrastruktury ochrony zdrowia i/lub ich wyposażenie w celu rozwoju opieki koordynowanej, stopniowego odwracania piramidy świadczeń oraz poprawy dostępności i jakości świadczeń (zgodnie z demarkacją), w tym przede wszystkim na obszarach słabiej rozwiniętych gospodarczo i terenach wiejskich, w powiązaniu z działaniami z zakresu szkolenia kadr medycznych w programie krajowym FERS</p> <p>II. Wdrożenie standardów dostępności POZ w celu poprawy dostępności placówek POZ dla osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze architektonicznym, cyfrowym i informacyjno-komunikacyjnym (zgodnie z demarkacją), w powiązaniu z działaniami z zakresu szkolenia kadr medycznych w programie krajowym FERS</p> <p>III. Wdrażanie nowego modelu zdrowia psychicznego w ramach Centrów Zdrowia Psychicznego oraz wsparcie podmiotów udzielających świadczeń w zakresie leczenia uzależnień w warunkach środowiskowych</p> <p>IV. Rozwój rehabilitacji medycznej w warunkach dziennych, ambulatoryjnych i domowych</p> <p>V. Deinstytucjonalizacja opieki długoterminowej, paliatywnej, hospicyjnej i geriatrycznej poprzez rozwój opieki w warunkach domowych i ambulatoryjnych</p> <p>VI. Rozwój opieki jednego dnia oraz inwestycje w AOS, w tym AOS pozaszpitalną w powiązaniu z działaniami z zakresu szkolenia kadr medycznych w programie krajowym FERS</p>
Cel szczegółowy
Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Restauracja i konserwacja obiektów o znaczeniu regionalnym wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w tym obiektów unikatowych, wyróżniających region na tle kraju</p> <p>II. Wsparcie instytucji kultury poprzez inwestycje polegające m.in. na budowie/rozbudowie, remoncie, wyposażeniu oraz rozwoju funkcjonowania, w tym poprawie ich dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz cyfryzację usług/dóbr kulturowych</p>

Priorytet VII
Fundusze europejskie na rozwój lokalny
Cel szczegółowy
Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Szkolenia/warsztaty i inne formy podnoszenia wiedzy i świadomości dla osób zajmujących się edukacją i pracą z dziećmi i młodzieżą - jak w codziennej pracy walczyć ze stereotypami płci, w tym także przemocą równościową uwarunkowaną przekonaniami związanymi z płcią</p> <p>II. Kluby rodzica - miejsca spotkań rodziców, zależnie od potrzeb ukierunkowane na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie (wymiana doświadczeń, warsztaty motywujące, psychologiczne, coaching, kręgi wsparcia) dla kobiet próbujących pogodzić życie zawodowe z rodzinnym, wzmacniające poczucie własnej wartości i motywację do przełamywania stereotypów dot. roli kobiet i rozwoju osobistego; - wsparcie dla mężczyzn w zakresie przełamywania stereotypów związanych z rolą mężczyzn w rodzinie i społeczeństwie, zachęcające do większego zaangażowania w obowiązki opiekuńcze (w tym wymiana doświadczeń, kręgi wsparcia, doradztwo psychologiczne i warsztaty) <p>III. Inne działania mające na celu przełamywanie stereotypów związanych z płcią, w tym uświadamiające i uwzględniające fakt, że kobiety mieszkające na obszarach wiejskich są bardziej dyskryminowane i borykają się z większą liczbą stereotypów płci niż kobiety mieszkające na obszarach miejskich, prowadzone w formach dostosowanych do potrzeb lokalnej społeczności (np. promowanie kobiet pełniących funkcję sołtysek czy członkiń rad gminy - wywiady, spotkania, dzielenie się doświadczeniami)</p>
Cel szczegółowy
Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Wsparcie na rzecz tworzenia i funkcjonowania edukacyjnych klubów młodzieżowych - możliwy jest ich bardzo szeroki obszar tematyczny, uwzględniający zainteresowania, zdolności, potrzeby, predyspozycje dzieci i młodzieży (przykłady: zajęcia filmowe, muzyczne, artystyczne, sportowe, z robotyki, programowania, nt. lokalnej tożsamości i kultury)</p> <p>II. Wsparcie edukacji społecznej i obywatelskiej dzieci i młodzieży m.in. poprzez realizację spotkań, warsztatów i wizyt studyjnych</p> <p>III. Wsparcie dla podmiotów działających w imieniu młodzieżowych grup nieformalnych na realizację projektów edukacyjnych, umożliwiających rozwijanie uzdolnień grupy i</p>

<p>ukierunkowanych na osiągnięcie przez nią konkretnego celu (np. przygotowanie do udziału w krajowym lub międzynarodowym konkursie, o ile wydatki ponoszone są na terenie województwa)</p> <p>IV. Warsztaty w obszarze ginących zawodów (np. w ramach organizacji wioski ginących zawodów) przyczyniające się do wzrostu wiedzy nt. tradycji regionu i nabywania umiejętności przydatnych w wyborze ścieżek kształcenia i w przyszłym życiu zawodowym</p> <p>V. Inne działania realizowane poza edukacją formalną (np. zajęcia w świetlicy wiejskiej) mające na celu wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży znajdujących się w niekorzystnej sytuacji z powodu m.in. wykluczenia komunikacyjnego czy sytuacji społeczno-ekonomicznej rodzin</p>
<p>Cel szczegółowy</p>
<p>Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej</p>
<p>Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu</p>
<p>I. Tworzenie Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji (LOWE)</p>
<p>Cel szczegółowy</p>
<p>Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci</p>
<p>Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu</p>
<p>I. Realizacja klubów seniora oraz gospodarstw opiekuńczych, jako ośrodków integrujących i aktywizujących seniorów, pozwalających uchronić tę grupę społeczną przed wykluczeniem</p>

Priorytet VIII	
Fundusze europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego	
Cel szczegółowy	
Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej	
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu	
<p>I. Działania związane z identyfikacją indywidualnych potrzeb uczestników wsparcia</p> <p>II. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy</p> <p>III. Działania ukierunkowane na podnoszenie i rozwijanie kompetencji oraz podnoszenie i nabywanie kwalifikacji, w tym kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w ZSK</p> <p>IV. Działania ukierunkowane na nabywanie doświadczenia zawodowego</p> <p>V. Działania związane z udzielaniem wsparcia na rozpoczęcie działalności gospodarczej</p> <p>VI. Działania z zakresu mobilności zawodowej i terytorialnej (dodatki/granty relokacyjne, itp.)</p> <p>VII. Działania ukierunkowane na tworzenie miejsc pracy, w tym refundacja części kosztów wynagrodzenia oraz pokrycie kosztów utworzenia miejsca pracy</p> <p>VIII. Działania mające na celu niwelowanie barier jakie napotykają osoby z niepełnosprawnościami w zakresie zdobycia i utrzymania zatrudnienia, m.in. poprzez finansowanie pracy asystenta osoby z niepełnosprawnościami, którego praca spełnia standardy wyznaczone dla takiej usługi i wyposażenie stanowiska pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami</p>	
Cel szczegółowy	
Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu	
<p>I. Finansowanie i upowszechnianie usług rozwojowych (szkolenia, doradztwo, studia) w systemie popytowym Bazy Usług Rozwojowych</p> <p>II. Adaptację środowiska pracy do potrzeb różnych grup pracowników, w szczególności pracowników starszych</p> <p>III. Wsparcie pracodawców i pracowników we wprowadzaniu elastycznych form zatrudnienia, w tym we wprowadzaniu pracy zdalnej, m.in. poprzez szkolenia i doradztwo oraz zastosowanie innych narzędzi niezbędnych do stworzenia właściwych warunków pracy we wskazanych formach</p>	

IV. Outplacement dla pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika oraz osób odchodzących z rolnictwa

V. Wspieranie dobrze dostosowanego środowiska pracy poprzez działania ukierunkowane na poprawę warunków pracy i eliminację zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, jak również działania prewencyjne/ profilaktyczne w obszarze zdrowia

VI. Wsparcie budowania zdolności partnerów społecznych, w tym w formie szkoleń, działań służących tworzeniu sieci kontaktów i wzmacniania dialogu społecznego, a także wspieranie działań podejmowanych wspólnie przez partnerów społecznych

Cel szczegółowy

Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu

I. Wsparcie wychowania przedszkolnego:

- tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego i ich bieżące funkcjonowanie;
- realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej, w tym językowej, lub specjalistycznej dla dzieci w zakresie poprawy jakości świadczenia usług edukacyjnych oraz edukacji włączającej (np. asystent dziecka SPE), w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych lub edukacyjnych, udzielanie PPP;
- wsparcie dla przedstawicieli kadry OWP ukierunkowane m.in. na podnoszenie kompetencji lub nabywanie kwalifikacji (w tym związanych z zieloną lub cyfrową transformacją) lub udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych (w tym wsparcie metodyczne) lub wychowawczych;
- dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami;
- uzupełniająco działania wynikające z wychowawczej lub wspierającej funkcji OWP, w tym profilaktyki problemów (np. działania prozdrowotne lub proekologiczne).

II. Wsparcie kształcenia ogólnego:

1. wsparcie dla uczniów w zakresie m.in.:

- podnoszenia kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych), społecznych, społeczno-emocjonalnych, podstawowych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją;
- staży;
- diagnozowania indywidualnych potrzeb rozwojowych lub edukacyjnych lub udzielania PPP, w tym przeciwdziałającej przedwczesnemu opuszczeniu systemu oświaty;
- działań wynikających z wychowawczej lub wspierającej funkcji szkoły, w tym profilaktyki problemów (np. działania prozdrowotne lub proekologiczne);
- doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- edukacji włączającej;
- stypendiów.

2. wsparcie dla przedstawicieli kadry w zakresie m.in.

- podnoszenia kompetencji lub nabywania kwalifikacji związanych z zawodem;
- podnoszenia kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych), społeczno-emocjonalnych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją;
- udzielania pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych (w tym wsparcie metodyczne) lub wychowawczych;
- realizacji zadań dotyczących doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- edukacji włączającej;
- tworzenia sieci współpracy, wzajemnego uczenia się lub programów mentoringu (np. model szkoły ćwiczeń).

3. wsparcie dla szkół i placówek w zakresie m.in.:

- zewnętrznego wsparcia w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- poprawy jakości warunków kształcenia;
- dostosowania do wymogów zielonej lub cyfrowej transformacji, w tym wzmocnienia cyfryzacji;
- edukacji włączającej (np. asystent ucznia SPE), w tym poprawy dostępności (np. model dostępnej szkoły);
- wdrażania nowatorskich metod nauczania.

III. Wsparcie na rzecz kształcenia zawodowego

1. wsparcie dla uczniów w zakresie m.in.:

- podnoszenia kompetencji lub nabywania kwalifikacji związanych z zawodem lub zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy;
- zdobywania doświadczenia zawodowego, w tym kształcenia praktycznego na rzeczywistych stanowiskach pracy (staże uczniowskie będą rozliczane wyłącznie w oparciu o stawkę jednostkową);
- podnoszenia kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych), społecznych, społeczno-emocjonalnych, podstawowych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją;
- diagnozowania indywidualnych potrzeb rozwojowych lub edukacyjnych lub udzielania PPP;
- działań wynikających z wychowawczej lub wspierającej funkcji szkoły, w tym profilaktyki problemów (np. działania prozdrowotne lub proekologiczne);
- doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- edukacji włączającej;
- stypendiów.

2. wsparcie dla przedstawicieli kadry w zakresie m.in.:

- podnoszenia kompetencji lub nabywania kwalifikacji związanych z zawodem;
- pogłębiania współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
- podnoszenia kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych), społeczno-emocjonalnych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją;
- udzielania pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych (w tym wsparcie metodyczne) lub wychowawczych;
- realizacji zadań dotyczących doradztwa edukacyjno-zawodowego;

- edukacji włączającej;
- tworzenia sieci współpracy, wzajemnego uczenia się lub programów mentoringu (np. model szkoły ćwiczeń).

3. wsparcie dla szkół lub placówek w zakresie m.in.:

- dostosowania do wymogów zielonej lub cyfrowej transformacji, w tym wzmocnienia cyfryzacji;
- poprawy jakości warunków kształcenia, w tym tworzenie warunków odzwierciedlających rzeczywiste warunki pracy;
- zewnętrznego wsparcia w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- edukacji włączającej (np. asystent ucznia SPE), w tym poprawy dostępności;
- wdrażania nowatorskich metod nauczania;
- promowania kształcenia zawodowego jako wysokiej jakości i integracyjnej ścieżki kariery wymagającej wysokich kwalifikacji.

4. wsparcie dla otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie m.in.:

- podnoszenia kompetencji lub nabywania kwalifikacji pedagogicznych opiekunów stażystów lub praktykantów lub instruktorów praktycznej nauki zawodu;
- włączenia w system egzaminów zawodowych.

Cel szczegółowy

Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej

Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu

Kształcenie dorosłych

I. Doradztwo edukacyjno-zawodowe, w tym identyfikacja i diagnoza kompetencji, oraz realizacja i upowszechnianie usług rozwojowych służących podnoszeniu kompetencji lub nabywaniu kwalifikacji (w tym językowych lub cyfrowych) z wykorzystaniem systemu popytowego i Bazy Usług Rozwojowych, walidacja lub certyfikacja.

II. Realizacja wsparcia służącego podnoszeniu umiejętności lub kompetencji podstawowych, w tym cyfrowych (wdrażanie Upskilling Pathways zgodne z modelami wsparcia wypracowanymi w ramach POWER).

Cel szczegółowy

Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji

Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu

I. Aktywna integracja

- działania ukierunkowane na wsparcie projektów na rzecz aktywizacji społecznej, edukacyjnej, zdrowotnej, zawodowej osób, rodzin i społeczności zagrożonych

ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, biernych zawodowo oraz ich otoczenia;

- kompleksowe działania oparte o indywidualną ścieżkę reintegracji skierowane do uczestników istniejących podmiotów reintegracyjnych z zastosowaniem usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, zawodowym i środowiskowym;
- działania polegające na tworzeniu nowych podmiotów reintegracyjnych lub nowych miejsc w istniejących podmiotach w ramach kompleksowych projektów zakładających aktywizację społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizowanymi;
- działania związane z realizacją m.in. usług asystenckich, usług trenera pracy lub innych usług umożliwiających uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia przez osoby z niepełnosprawnościami,
- działania obejmujące umożliwienie nabywania nowych umiejętności społecznych i zawodowych przez osoby z niepełnosprawnościami.

II. Ekonomia społeczna

- działania obejmujące animację, inkubację, wsparcie istniejących przedsiębiorstw społecznych poprzez doradztwo, szkolenia i promocję PES/PS
- działania na rzecz zwiększenia zatrudnienia w istniejących podmiotach ekonomii społecznej
- działania związane z tworzeniem nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych oraz wsparcie istniejących przedsiębiorstw społecznych
- działania w zakresie realizacji indywidualnego procesu reintegracji dla pracowników przedsiębiorstw społecznych zagrożonych wykluczeniem;
- działania z zakresu finansowania usług rozwojowych, obejmujących m.in. wsparcie doradczo-szkoleniowe dla kadry zarządzającej przedsiębiorstw społecznych wspomagające proces zmiany, w tym przekształcenia profilu działalności przedsiębiorstwa, optymalizacji procesów zarządzania oraz budowania strategii rozwoju przedsiębiorstwa, działania szkoleniowe, doradcze oraz studia podyplomowe zaprojektowane zgodnie z oczekiwaniami i zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstw społecznych ukierunkowane na wzmocnienie ich potencjału i konkurencyjności.

III. Wspieranie integracji społeczno-ekonomicznej społeczności zmarginalizowanych, takich jak Romowie

- działania obejmujące wsparcie społeczne, edukacyjne i z zakresu aktywizacji zawodowej;
- działania w celu aktywizacji społeczności zmarginalizowanej, w tym w szczególności kobiet oraz dzieci;
- działania mające na celu przezwyciężenie segregacji, uprzedzeń i dyskryminacji;
- tworzenie partnerstw (z władzami lokalnymi, partnerami społecznymi, organizacjami reprezentującymi społeczność romską) oraz sieci network (np. sieci społeczne i zawodowe)

IV. Wspieranie działań ukierunkowanych na budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego

- wsparcie organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym w formie szkoleń, działań służących tworzeniu sieci kontaktów i wzmocniania ich potencjału (organizacyjnego, technicznego, jak i finansowego), w celu rozwoju, a także na rzecz podejmowania wspólnych inicjatyw z innymi podmiotami funkcjonującymi w ich otoczeniu

Cel szczegółowy

Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów

Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kompleksowe działania na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej (wsparcie w wejściu i obecności na rynku pracy) ▪ kształcenie (edukacja dzieci i dorosłych) obywateli państw trzecich, w tym migrantów; ▪ działania w celu integracji migrantów, w tym w szczególności kobiet oraz dzieci; ▪ działania mające na celu przezwyciężenie segregacji, uprzedzeń i dyskryminacji; ▪ budowanie potencjału instytucjonalnego w tym tworzenie partnerstw (z władzami lokalnymi, partnerami społecznymi, organizacjami reprezentującymi obywateli państw trzecich oraz migrantów) oraz sieci network (np. sieci społeczne i zawodowe); ▪ utworzenie i bieżące finansowanie funkcjonowania Centrum Integracji Cudzoziemców.
Cel szczegółowy
<p>Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej</p>
Rodzaje projektów planowanych do wsparcia w ramach celu
<p>I. Usługi społeczne i zdrowotne</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pomoc dla opiekunów faktycznych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, m.in. w zakresie informacji i doradztwa, usług opiekuńczych, usprawnień w mieszkaniach, wypożyczalni sprzętu na obszarach niskiej dostępności, wsparcia wytchnieniowego; ▪ rozwój usług opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej w formach środowiskowych, dziennych i całodobowych (zwłaszcza krótkookresowego pobytu do wykorzystania m.in. w opiece wytchnieniowej), w tym w ośrodkach wsparcia, w powiązaniu z usługami z zakresu opieki medycznej, realizowanych w formule deinstytucjonalizacji; ▪ rozwój usług asystencji osobistej wspierających aktywność osób z niepełnosprawnościami; ▪ rozwój usług w zakresie mieszkań chronionych, wspomaganych, mieszkalnictwa adaptowalnego i innych form mieszkalnictwa środowiskowego; ▪ wsparcie tworzenia i rozwój usług w rodzinnych domach pomocy zgodnie z wymogami deinstytucjonalizacji; ▪ wsparcie procesu deinstytucjonalizacji placówek całodobowych o charakterze długoterminowym poprzez rozwój nierezydencjonalnych i nieizolacyjnych form wsparcia dziennego, środowiskowego, wsparcia wytchnieniowego, wspomagania w domu oraz tworzenia partnerstw z innymi dostawcami usług w celu deinstytucjonalizacji; ▪ rozwój usług środowiskowych w centrach zdrowia psychicznego i innych formach środowiskowego wsparcia psychicznego dla dorosłych uwarunkowany identyfikacją grup wrażliwych i ich szczególnych potrzeb, w pierwszej kolejności realizowanych na obszarach, gdzie świadczenie takich usług jest najniższe, uwzględniających współpracę podmiotów z obszaru opieki zdrowotnej oraz koordynację usług zdrowotnych i społecznych, co do zasady nie obejmujących kosztów leczenia;

- działania na rzecz wsparcia dostępu do usług zdrowotnych i społecznych, w tym w dziennych domach opieki medycznej, opiece długoterminowej, hospicyjnej czy paliatywnej;
- wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających w placówkach całodobowych na podstawie indywidualnych planów usamodzielniania z wykorzystaniem mieszkania wspomaganego, usług opiekuńczych, asystentury osobistej, kręgów wsparcia i innych usług specjalistycznych;
- wsparcie działań zapobiegających umieszczeniu osób wymagających wsparcia w placówkach całodobowych, długoterminowych z wykorzystaniem mieszkania wspomaganego, usług opiekuńczych, asystentury osobistej i innych usług specjalistycznych;
- poprawa dostępu do nowoczesnych form świadczenia usług opiekuńczych, np. teleopieki, telemedycyny, systemów przywoławczych;
- działania upowszechniające zawody pomocowe w zakresie opieki długoterminowej oraz podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby realizacji usług społecznych oraz usług opieki długoterminowej w społeczności lokalnej, w tym zapewnienie dostępu do superwizji;
- wsparcie powstawania i funkcjonowania centrów usług społecznych oraz rozwój usług w nich realizowanych poprzedzony analizą potrzeb w tym zakresie przeprowadzoną przez ROPS;
- usługi interwencji kryzysowej obejmujące m.in. tworzenie i rozwój ośrodków i punktów interwencji kryzysowej, zapewnienie dostępu do usług dla osób w sytuacjach kryzysowych, w tym m.in. poradnictwo psychologiczne, poradnictwo socjalne, konsultacje z terapeutą lub innymi specjalistami, grupy wsparcia, konsultacje prawne, telefony zaufania/telefoniczna interwencja kryzysowa, mieszkania interwencyjne lub inne miejsca noclegowe;
- usługi w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie;
- usługi dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym, w tym: wsparcie usług środowiskowych, tworzenie i funkcjonowanie mieszkań chronionych i wspomaganych oraz innych rozwiązań łączących wsparcie społeczne i mieszkaniowe zawartych w programie „Najpierw mieszkanie”;
- opracowanie i wdrożenie programów profilaktycznych zapobiegających chorobom stanowiącym poważny problem w regionie (zdefiniowanym w oparciu o mapy potrzeb zdrowotnych dla województwa), zawierających identyfikację grup wrażliwych i ich szczególnych potrzeb, w pierwszej kolejności realizowanych na obszarach, gdzie aktywność w zakresie zapobiegania chorobom jest najniższa, uwzględniających współpracę podmiotów z obszaru opieki zdrowotnej oraz koordynację usług zdrowotnych i społecznych, co do zasady nie obejmujących kosztów leczenia i zabiegów medycznych innych niż na potrzeby diagnostyki.

II. Usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej

- działania na rzecz realizacji usług w środowisku dla rodzin wychowujących dzieci (naturalnych i zastępczych), w tym rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, m.in. asystentura rodzinna, poradnictwo specjalistyczne, terapia, mediacja, rodziny wspierające, interwencja kryzysowa, ośrodki oferujące wsparcie dzienne i całodobowe: turnusowe i krótkookresowe, w tym o charakterze specjalistycznym (również w mieszkaniach wspomaganych), zwiększenie partycipacji dzieci w procesie ich wspierania;
- działania dla dzieci i młodzieży wymagających wsparcia, przebywających w rodzinach, w różnego rodzaju instytucjach całodobowych (m.in. w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych czy zakładach poprawczych), jak i objętych kuratelą, w tym działania z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych i opuszczających pieczę zastępczą (tzw. młodzi dorośli) i inne instytucje całodobowe, w tym poprzez wsparcie opiekunów/asystentów usamodzielnienia, budowanie kręgów wsparcia, mieszkania wspomagane i „usamodzielnianie na próbę” (polegające na wsparciu osoby w doświadczeniu samodzielnego życia poza pieczę zastępczą lub inst. całodobową, z możliwością powrotu do pieczy lub inst. całodobowej w sytuacji kryzysu lub, żeby w bardziej dojrzały sposób budować plan usamodzielnienia; może obejmować również dofinansowanie najmu, wsparcie w poszukiwaniu pracy);
- tworzenie rodzinnych form opieki zastępczej, usługi wsparcia dla rodzin zastępczych (m.in. wsparcie wytchnieniowe) oraz szkolenia dla kandydatów do pełnienia opieki zastępczej i osób świadczących rodzinne formy opieki zastępczej;

- rozwój usług w mieszkaniach chronionych i wspomaganych;
- wsparcie preadopcyjne (np. diagnostyczne, szkoleniowe, doradcze) i postadopcyjne (np. diagnostyczne, rehabilitacyjne, terapeutyczne, psychologiczne);
- działania wzmacniające proces deinstytucjonalizacji placówek całodobowych, w których przebywają dzieci i młodzież.